

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

navrhovatelky: **G. Š.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátkou Mgr. Pavlou Krejčí
sídlím Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2

o návrhu „na poskytnutí volební ochrany za účelem zajištění čestnosti a poctivosti volební kampaně a demokratičnosti voleb“

takto:

- I.** Návrh se **odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem ze dne 11. 8. 2024 se navrhovatelka domáhala vydání rozhodnutí, jímž by soud zakázal volební straně – koalici SPD, Trikolora a PRO v rámci volební kampaně ve volbách do Zastupitelstva Ústeckého kraje používat v jakékoli formě propagace *vyobrazení zakrváceného černocho s nožem a s nápisem „Nedostatky zdravotnictví nevyřeší ‚chirurgové‘ z dovozu“*.
2. Navrhovatelka označila takový způsob volební kampaně za silně neetický. Podle navrhovatelky je protiústavní vadou, že volební zákony neupravují možnost zasáhnout do volebního procesu ještě před samotným rozhodnutím voličů. V § 56a odst. 4 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev krajů“) je sice obsaženo pravidlo pro obsah volební kampaně, nicméně zákon dodržování tohoto pravidla nijak nezaručuje a neumožňuje závadné chování zakázat. Navrhovatelka dovodila své právo obrátit se na soud z čl. 4 Ústavy České republiky, podle kterého jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Pokud by však soud byl názoru, že tento návrh nemůže věcně projednat, navrhovatelka požádala, aby se obrátil na Ústavní soud s návrhem na zrušení § 56a odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev krajů.
3. Soud se předně zabýval otázkou, zda může návrh věcně projednat.
4. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Tato zásada má zabránit svévoli při činnosti orgánů veřejné moci, neboť citovaný článek jim výslovně zakazuje činit něco, k čemu je zákon neoprávněn. Dané ustanovení Listiny základních práv a svobod zavazuje rovněž orgány moci soudní.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

5. Pravomoc soudů rozhodujících ve správním soudnictví je vymezena v § 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
6. Z § 4 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že soudy ve správním soudnictví rozhodují o **a)** žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“), **b)** ochraně proti nečinnosti správního orgánu, **c)** ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, **d)** kompetenčních žalobách.
7. Podle § 4 odst. 2 s. ř. s. ve správním soudnictví dále soudy rozhodují **a)** ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, **b)** ve věcech politických stran a politických hnutí, **c)** o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.
8. Soud konstatuje, že § 4 odst. 1 s. ř. s. v projednávané věci nepřipadá vůbec v úvahu, neboť volební strana (koalice SPD, Trikolora a PRO), proti jejímuž jednání návrh směřuje, není správním orgánem ve smyslu § 4 s. ř. s.
9. Navrhovatelka se dovolává § 4 odst. 2 písm. a) s. ř. s. s tím, že se jedná o věc volební. Soud však zdůrazňuje, že soudní řád správní je nutno číst jako celek. Vzhledem k tomu je § 4 odst. 2 písm. a) s. ř. s. nutno vykládat ve spojení s § 88 a násl. s. ř. s. Tato ustanovení specifikují, v jakých případech a jakým způsobem může správní soud ve věcech volebních rozhodovat. Z těchto ustanovení vyplývá, že soudy poskytují ve volebních věcech ochranu ve věci seznamu voličů (§ 88 s. ř. s.), registrace kandidátních listin (§ 89 s. ř. s.), platnosti voleb a hlasování (§ 90 s. ř. s.) a ve věcech zániku mandátu (§ 91 s. ř. s.). Jiná řízení ve věcech volebních soudní řád správní (a ani žádný jiný předpis) nevymezuje a správní soudy v souladu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nemají pravomoc z těchto mantinelů vykročit.
10. Z výše uvedeného je patrné, že návrh navrhovatelky, aby soud zakázal volební straně určitý prvek volební kampaně, nespadá do shora uvedených mantinelů, v nichž je soud povinen se pohybovat. Navrhovatelka se tedy domáhá něčeho, co soud není oprávněn učinit. Nedostatek pravomoci soudu představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení. Soud proto návrh navrhovatelky podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.
11. Tento postup soudu neznamena odepření soudní ochrany, neboť v daném případě je možná ochrana následná. Po skončení voleb mají voliči a jednotlivé kandidující subjekty možnost obrátit se na soud s návrhem podle § 90 s. ř. s., v němž mohou namítat i porušení § 56a odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev krajů.
12. Pokud jde o návrh na předložení věci Ústavnímu soudu, soud konstatuje, že navrhovatelkou označené ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev krajů pouze uvádí, že volební kampaň musí probíhat čestně a poctivě. O ústavnosti tohoto ustanovení nemůže být pochyb. Pokud má navrhovatelka za to, že dané ustanovení je neúplné (neobsahuje nástroje, jež by stanovenou povinnost vynucovaly), soud v tom nespatřuje ústavněprávní rozměr (řada norem v právním řádu neobsahuje žádnou sankci). Má-li navrhovatelka za to, že by daná norma měla obsahovat rovněž sankci, je třeba se obrátit na zákonodárce, jelikož ke změně zákona je v demokratickém právním státu povolán právě a pouze zákonodárce, nikoli soudy.

13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 19. srpna 2024

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v. r.
předseda senátu